

European Journal on Criminal Policy and Research

Vol. 9, no. 3, 2001

Contours of a European Criminology

Samenvatting

Het Europese WODC-tijdschrift heeft altijd in het teken gestaan van de overtuiging dat er een belang ligt bij de ontwikkeling van een Europese criminologie en dat er een wezenlijk verschil is tussen criminaliteitsbeleid in de Europese landen en dat in de Verenigde Staten. Tegen dezelfde achtergrond werd door een aantal Europese criminologen het initiatief genomen tot oprichting van een eigen Europese vereniging. Ter gelegenheid van het eerste congres van deze *European Society of Criminology (ESC)* is het nieuwste themanummer van het *European Journal on Criminal Policy and Research* gewijd aan Europese criminologie.

Ineke Haen Marshall vergelijkt de Verenigde Staten met de Europese landen op het gebied van criminaliteit en justitie. De Verenigde Staten vormen toch een uitzondering op de regel, zowel op het gebied van wetenschapsbeoefening als op de vormen van criminaliteit en rechtshandhaving. Door de toenemende internationalisering zou er een 'internationale' criminologie moeten gaan ontstaan, die niet specifiek landgericht is, maar die zich op grensoverschrijdende problemen richt.

Monica den Boer heeft onderzocht hoe de verschillende landen van de Europese Unie het Actieplan ter bestrijding van de georganiseerde criminaliteit (1997) geïmplementeerd hebben. Zij heeft onder andere bekeken in welke mate de criminaliteitsgroepen georganiseerd zijn, of er cijfers over georganiseerde criminaliteit bekend zijn, en welke vormen van georganiseerde criminaliteit de overhand hebben (drugs, mensenhandel, witwassen en dergelijke). Alhoewel er wel kennis aanwezig is over georganiseerde criminaliteit, is er nog weinig terechtgekomen van de invoering van aanbevelingen die op Europees niveau gedaan zijn.

Malcolm W. Klein heeft 7 jaar geleden een artikel geschreven voor het European journal waarin hij een vergelijking maakte tussen de Verenigde Staten en Europa op het gebied van jeugdcriminaliteit en jeugdstrafrecht. Een nieuwe inventarisatie maakt duidelijk dat de situatie in de Verenigde Staten in de afgelopen jaren verslechterd is, terwijl in Europa wel onderzoek gedaan wordt op dit gebied, maar er te weinig gebruik gemaakt wordt van grensoverschrijdende expertise. Hij pleit daarom voor vergelijkend onderzoek, en vraagt specifiek aandacht voor het bestuderen van (jeugd)criminaliteit op wijk- en buurniveau.

Willy Bruggeman maakt duidelijk dat de Europese staten op vele niveaus en in verschillende verbanden met elkaar verbonden zijn (bijvoorbeeld de EU, Interpol, Schengen, de Verenigde Naties). Deze - vaak overlappende - cirkels kennen hun eigen vormen van samenwerking, hetgeen duidelijk wordt als meer bijzonder gekeken wordt naar de invloed van de verschillende organisatievormen op politieel en justitieterrein. De auteur schetst de voornaamste strategische en politieke ontwikkelingen.

Ivo Aertsen en Jolien Willemsens geven een heel ander beeld van Europese samenwerking, namelijk op het gebied van slachtofferhulp. Het *European Forum for Victim-Offender mediation and Restorative Justice*,

opgericht in December 2000, vormt een netwerk waarin projecten en ervaringen op het gebied van conflictoplossing, slachtoffer-dader ontmoetingen en meer algemeen op het gebied van restorative justice (herstelrecht) uitgewisseld kunnen worden. Dit wordt onder andere gedaan door het organiseren van congressen, een Nieuwsbrief en de publicatie van een boek.

Adriënne Baars-Schuylt schetst - gebaseerd op eerder onderzoek, Internet en een e-mail enquête onder Europese criminologen - een beeld van de stand van zaken op criminologisch gebied in Europa. De conclusie is dat er wel Europese verbanden - verenigingen, onderzoeksgroepen, netwerken - bestaan, maar dat de criminologie in de Europese landen voornamelijk nationaal gericht is. Zij heeft

onder andere gekeken naar de mogelijkheden voor scholing en onderzoek (voornamelijk aan universiteiten), de criminologische tijdschriften en de (nationale) verenigingen voor criminologie. De [appendix](#) bij dit artikel biedt een overzicht van criminologische instituten in Europa, met - voor zover bekend - bijbehorende internetadressen.

Verder wordt er door acht criminologen gereageerd op de vraag: "Is there a need for a European Criminology". De antwoorden op deze vraag leveren interessante leeskost op, maar zijn te divers om hier samen te vatten.